

Csak őshonos fajokot telepíthetnek a hullámtéri erdőkbe – Háborognak az erdészek

# Ismét kopasz lesz a Tisza-part?

A zöldek kivágják a meglévő fákat és csak őshonos fajokat engednek telepíteni a hullámtéri erdőkbe a Tisza mentén. Csongrád megyében a hullámtéri erdők nagysága meghaladja a hatezer hektárt. Az erdészek szerint nem lehet csak őshonos fajokból erdőt alkotni. Többek véleménye szerint a kérdés már régen nem a természetvédelemről, hanem a pénzről szól.

A Tisza szabályozása előtt a hullámtér 80 százalékban mezőgazdasági művelés alatt álló terület, kaszáló, rét és legelő volt. 1945 előtt a hullámtereknek mindössze egy, jelenleg közel 90 százalékát borítja erdő.

## Erdőtelepítés az ötvenes-hatvanas években

A politikusok a negyvenes évek végén döntöttek a hullámterek hasznosításáról – mondta Vass Sándor, a Dél-alföldi Erdészeti (Dalerd) Rt. vezérigazgatója. Mivel fahiány volt az országban, erdőket telepítettek, gyorsan növekvő, jó faanyagot adó fákat ültettek – fűz- és nyárféléket (nemes, szürke és fekete), valamint kocsányos tölgyet, kőris és fekete diót. Az erdősítés a hetvenes évek elejéig tartott. Így alakult ki az a kép, ami ma is látható a hullámtereken. Idővel az áradás rendkívül agresszív, területfoglaló fás szárú fajokat is behozott az erdőbe. Mint például a faanyag szempontjából értéktelen gyalogakácot, zöld juhart és amerikai kőriszt. Vass Sándor elmondta: a megyében a hullámtéri erdők



Ilyen most. A Tisza-part Szegegnél, 2005-ben

nagysága meghaladja a hatezer hektárt. A Dalerd Rt. a hullámtéri erdők 60 százalékának vagyongazdálkodója, a többi magántulajdonban, illetve a zöldek – a Kiskunsági és a Körös-Maros Nemzeti Park – kezelésében áll.

## A törvény nevében lép fel a zöldhatóság

– A hullámtéri fatermesztés, fenntartás, kitermelés és újratelepítés, magyarán a forgószínpadszerű erdőgazdálkodással a

telepített fákat védjük, védjük az agresszív fajoktól – mondta a vezérigazgató.

Az egyre izmosabb hazai természetvédelem mára szinte minden hullámtéri erdőt védetté nyilvánított. A zöldek szerint e területeken nem lehet olyan fa – ilyen például a fekete dió és a nemes nyár –, amely erősíti a hibridizációt és elferdíti a génállományt. A zöldek kivágják a meglévő fákat, és csak őshonos fajokat – szürke és fekete nyárfát, kocsányos tölgyet és fűzféléket –

engednek telepíteni a védett hullámtéri erdőkbe. – Erről törvény rendelkezik, így az ügyben nincs mérlegelési lehetőség, a zöldhatóság betartatja a jogszabályokat – nyilatkozta lapunknak Iványosi Szabó András. A Kiskunsági Nemzeti Park igazgatója megjegyezte: a dél-tiszai fajok ökológiai állománya sokkal rosszabb, mint a felső-tiszai. A park vezetője tisztában van azzal, hogy az őshonos fajok faanyag szempontjából sokkal gyatrábbak, mint például a nemes nyár, amit

a profitorientált erdészetek 16–18 éves vágásfordulóval le tudnak venni a területéről.

## Halálra ítélt fák

Az erdészek szerint viszont csak őshonos fajokból nem lehet jó erdőt létrehozni. Vass Sándor elmondta, hogy a szürke és fekete nyár hasznavehetetlen fa – legfeljebb raklapot lehet belőlük gyártani. Nem úgy a halálra ítélt nemes nyár és fekete dió, amelyből a bútortipar remekeit készítik. Vass Sándor szerint szakmailag helytelen az erdőállomány teljes lecserélése, mert az őshonos monokultúrával elveszítik a hullámtéri erdők mozaikosságukat és hasznosságukat. A szakember szerint az őshonos fák telepítésével bozotossá válik a folyómente, ami rendkívül kedvezőtlen árvízvédelmi szempontból, mert lassabban tud levonulni az ár és egyre több hordalék rakódik le a nagyvízi mederben. Vass Sándor hangsúlyozta: az őshonos fák telepítése után 50–100 évvel látványosan megváltozik majd a hullámterek képe – szerinte az ember kárára.

Az erdészek szerint van arra utaló jel, hogy a Kiskunsági és a Körös-Maros Nemzeti Park szívesen venne még több állami tulajdonú, jó erdőt vagyongazdálkodó, többet vélik úgy, hogy a hullámtéri erdők kérdése már régen nem a természetvédelemről, hanem a természetvédők egzisztenciájáról, azaz a pénzről szól.

SZ. C. SZ.



Ilyen volt. Tisza-part a Hódmezővásárhely melletti Körtyvényesnél, 1905-ben

Archív fotó: DM/DV

Nem adták el hazánkat a Szent Erzsébet tanulói

# Franciául cikizték a matekórát a szentesi diákok

Hazánkat képviselték Franciaországban a nemzetközi gyermekszínházi fesztiválon a szentesi Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola diákjai. A produkciójuk sikeres volt: jó néhány városba meghívták őket a matekórát parodizáló előadásukkal.

A legjobb komikus darabnak értékelte a zsűri a szentesi Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola A probléma című darabját, amelyet még tavaly mutattak be Bíró Gáborné igazgatóhelyettes tanítványaival Mátészalkán, a francia nyelvű színházi fesztiválon. A matekórát parodizáló előadás fellépett velük három fiú Gémes Anna pedagógus diákjai közül, akik azóta a gimnáziumba járnak. Nos, ezt az alkalmi szintársulatot hívták most meg az előző évi sikereik jutalmaként Franciaországba, a nemzetközi gyermekszínházi fesztiválra. A Canteleu nevű kisvárosban megrendezett egyhetes találkozón hazánkat csak ez a csoport képviselte. A francia nyelv magas szintű ismerete segíthette a külföldi szerepléshez a gyerekeket, hiszen színházi szakkörbe nem járnak, franciául viszont nyolc éve tanulnak.

Belgiumból, Bulgáriából, Olaszországból és Ro-

mániából érkeztek a csapatok, amelyek a franciákkal együtt vettek részt a seregszemlén. A külföldi szereplők közül egyébként a szentesiek voltak a legfiatalabbak, így a teljesítményük még méltóbb az elismerésre. A franciáknak annyira tetszett az előadásuk, hogy – mint a menő szintársulatokat szokás – különböző városokba tájolni hívták meg a katolikus iskola diákjait. Nyolcszor adták elő a darabot, amelyet minden alkalommal a közönség tapsa kísért. Válogásban ez volt a jutalmuk, mert a fesztiválon nem minősítették, nem rangsorolták a produkciókat. Az ott szerzett élmények azonban minden díjjal emlékezetesebbek maradnak, s mint mondták a gyerekek: már ezért is érdemes volt franciául tanulni. Nem feledik persze a piaci forgatagot sem, ahol minden külföldi csoport hazája jellemző produktumait kínálta. A szentesiek örölt paprikát, kézimunkát, mézeskalácsot árultak, ám a vásári forgatagban az egyik kislánytól a címeres kitződjét akarta megvenni valaki. Most úgy emlékeztek erre az epizódra: „Nem adtuk el Magyarországot.” Bíró Gáborné büszke a tanítványaikra, akiket a franciák a külföldi vendégek közül a legszimpatikusabb jelzővel illették.



B. I. Fellépés előtt a szentesi Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola diákjai

DM/DV-fotó

## Éjszaka háborúztak a csillagok

Szerdáról csütörtökre virradó éjjel, 0 óra 1 perctől vetítették a Star Wars legújabb epizódját a szegedi Belvárosi moziban. A filmet – csakúgy, mint a világ minden országában – nagy érdeklődés kísérte.

Tegnap már csak néhány nyelvet lehetett kapni az éjjel után 1 perccel kezdődött Star Wars szegedi vetítésére. George Lucas vélhetően utolsó Star Wars alkotását – Ewan McGregor, Hayden Christensen, Natalie Portman, Samuel L. Jackson, Anthony Daniels, Peter Mayhew szereplésével – normál jegyáron nézhette a szegedi közönség. Ennél jóval nagyobb felhajtás kísérte az amerikai vetítéseket: New Yorkban, Los Angelesben, Bostonban és Miamiában akár 200 ezer forintnak megfelelő összeget is fizettek a jegyekért és a bemutatót követő partin való részvételért az érdeklődők. A szegedi Star Wars-rajongók természetesen kötelezettségüknek érezték, hogy jelen legyenek az első vetítésen. A Csillagok háborúja máttól hódít a szegedi mozikban.

## Tablók interneten

A szegedi Radnóti Miklós Gimnázium végzős osztályainak 256 érettségi tablója látható az iskola internetes honlapján. A radnóti-szeged.sulinet.hu oldalról megnyitható tablógyűjtemény a hagyománytisztelő jegyében született – mondta Mike Csaba igazgató. – Fontosnak tartjuk, hogy a régen és közelmúltban végzett tanulóink a világhálón is vizsgálhatóak diáktársaikkal és tanáraikkal.

A történetét 1898-tól számító, helyét kényszerűségből többször változtató gimnázium érettségi tablója 1924-től maradtak fenn. Az internetre került legriszebb osztálykép 2004-es keltezésű. Először a tanteremben és folyosókon kifüggesztett, jó állapotban megőrzött tablókról készítették digitális képeket. Folyamatosan javítják az időközben megsérült osztályképeket is. Az internetes lapról látható, hogy több évfolyam tablója hiányzik még. Ezek vagy eltűntek, vagy oly mértékig tönkrementek, hogy nem alkalmasak a digitálizálásra. Mike Csaba arra kéri a volt radnótiakat, hogy ha otthoni gyűjteményükben megvannak az internetes oldalon nem szereplő képek, a dokumentálás idejére bocsássák a gimnázium rendelkezésére a fotókat.